

Punkt 6.

Orientering om status på implementeringen af besparelser på aktiveringsrammen i 2019

2018-048371

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen fremsender en orientering til Beskæftigelsesudvalget om status på implementeringen af besparelser på aktiveringsrammen i 2019

Beslutning:

Til orientering.

Tobias Bøgeskov var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Budgettet til aktivering af ledige og sygemeldte også kaldet aktiveringsrammen på det budgetgaranterede område blev i forbindelse med budgetforhandlingerne for budget 2019 reduceret med ca. 40 mio. kr. (2019-prisniveau).

Baggrunden herfor var, at der i november 2017 blev indgået en politisk aftale mellem den daværende Regering, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre om en erhvervs- og iværksætterpakke. En væsentlig del af finansieringen af pakken stammer fra en finansieringsomlægning af aktiveringsindsatsen, som indebærer en afskaffelse af den statslige refusion på driftsudgifter til aktivering.

Det var forventningen, at finansieringsomlægningen ville medføre en adfærdsændring i kommunernes aktiverings- og beskæftigelsesindsats, således at de samlede udgifter til aktivering på landsplan reduceres med 1 mia. kr., hvor Aalborg Kommunes andel blev opgjort til 35 mio. kr.

Med henblik på at implementere besparelsen udarbejdede Forvaltningen en indstilling til Beskæftigelsesudvalget, som blev godkendt på møde den 20. november 2018.

I denne indstilling gør Forvaltningen status på implementeringen af besparelsen her godt et halvt år efter at besparelsen er trådt i kraft.

Status på iværksatte tiltag

Forslaget til realisering af besparelsen indeholdt en række tiltag, som Forvaltningen skulle arbejde videre med. I det følgende gøres kort status på de iværksatte tiltag.

Nedlæggelse af Haveprojektet og Serviceværkstedet

Aalborg Kommunes ordning med have- og sneservice til pensionister ophørte fra og med 1. januar 2019. Som følge heraf blev der afskediget et antal medarbejdere. Uddybes i nedenstående afsnit om tilpasninger på Ressourcecenter Aalborg.

Samtidig blev nytteaktiveringsindsatsen for unge på uddannelseshjælp ændret, således at indsatsen i dag dels består af en udvidet job- og uddannelsesvejledning og dels af nytteindsats i de eksisterende tilbud i regi af Ressourcecenter Aalborg. Denne transformation er forløbet som planlagt og uden at det har påvirket effekten af indsatsen i negativ retning.

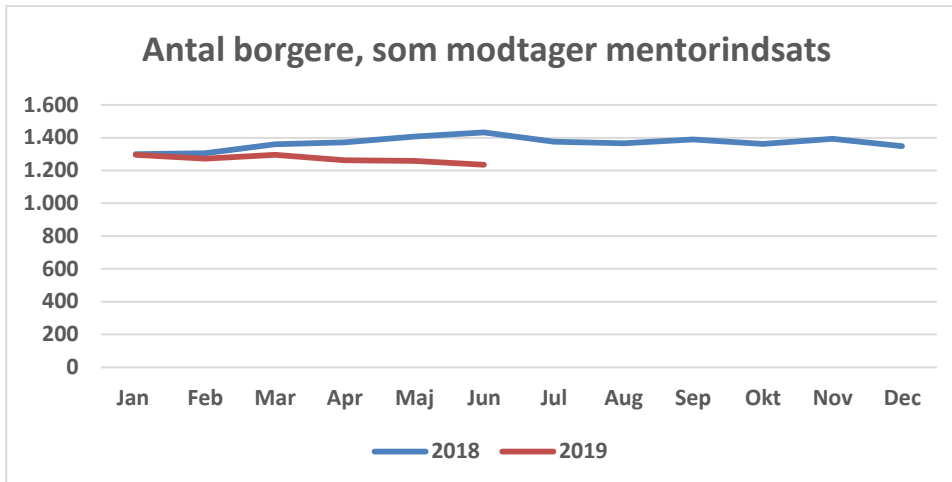
Aktuelt (ultimo august måned 2019) er der 62 unge i gang med et nyttilbud i regi af RCA fordelt på fire forskellige tilbud (Kantineprojektet, Skjernvej, Gasværksvej og GPSén). Samtidig er antallet af åbenlyst uddannelsesparate unge på uddannelseshjælp, som primært er målgruppen i fht. nytteindsats, reduceret fra 148 unge i juli måned 2018 mod nu 104 unge i juli måned 2019. Der er tale om en reduktion på 44 unge eller næsten 30%.

Justering i mentorindsatsen

På baggrund af en analyse af mentorindsatsen i Aalborg Kommune er der foretaget en række mindre justeringer af indsatsen, hvor det blandt andet er aftalt, at Ressourcecenter Aalborg varetager mentorindsatsen for deltagere på tilbud i regi af RCA, således at der ikke er to medarbejdere på den samme borger. Derudover er der foretaget en organisatorisk justering, således at der nu også er mentorer ansat/tilknyttet Sygedagpengehuset, Job- og Integrationshuset og Fleksjobenheden i Virksomhedscentret.

Analysen har desuden peget på, at der bør sættes fokus på varigheden af mentorforløbene, da forløbenes længde i flere tilfælde var længere end det niveau, som oprindeligt blev fastsat.

Af nedenstående diagram fremgår udviklingen i antallet af borgere, som modtager mentorindsats. Der er generelt færre borgere, som modtager mentorindsats i 2019 sammenlignet med 2018, hvilket skal forklares med at fokus på længden af mentorforløbene medfører at færre borgere løbende deltager i et mentorforløb.

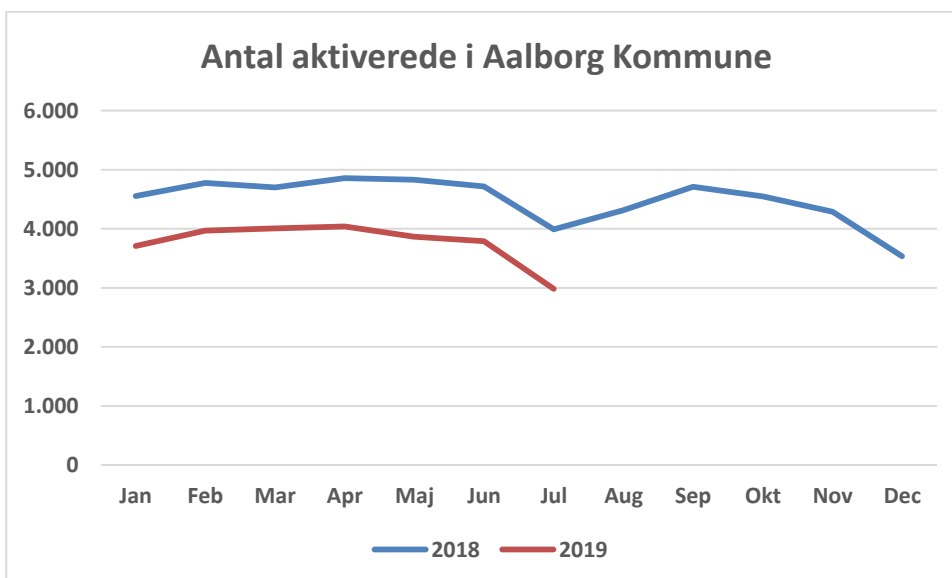
Kilde: Jobindsats.dk

Faldet i antallet af mentorforløb er primært sket for modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse og for borgere i ressourceforløb, mens der ikke er ændret for borgere på sygedagpenge, jobklaring, ledighedsydelse og fleksjob.

Færre aktiveringsforløb og reduktion af varigheden

Når der skal gennemføres en budgettilpasning af den størrelsesorden, som de 35 mio. kr. udgør, så kan det ikke gennemføres uden at det får betydning for antallet af ledige, som løbende er i et aktiveringstilbud.

I nedenstående diagram fremgår udviklingen i det samlede antal borgere i et aktiveringstilbud i Aalborg Kommune i såvel 2018 som i 2019.

Kilde: Jobindsats.dk

Som det fremgår af diagrammet er antallet af aktiverede måned for måned lavere i 2019 end i de tilsvarende måneder i 2018.

Med henblik på at reducere i antallet af aktiverede blev der i forbindelse med beslutningen om, hvordan besparelsen på aktiveringsrammen kunne realiseres, besluttet nogle såkaldte faste principper for varigheden af aktiveringsforløbene. Det blev her besluttet, at aktiveringsforløb som udgangspunkt er på 4 uger for jobparate ledige og 13 uger for aktivitetsparate ledige. Tidligere har der ikke været faste principper for varighed, så der er ingen tvivl om, at principperne har været med til at reducere det løbende antal borgere i aktiveringsforløb.

Det skal nævnes, at reduktionen i aktiveringen også skal ses i sammenhæng med, at der er færre borgere på offentlig ydelse. I juni måned 2019 var der samlet 16.095 fuldtidspersoner i ovenstående målgrupper, hvilket er et fald på 322 fuldtidspersoner eller 2,0% i fht. samme tidspunkt i 2018.

I nedenstående tabel fremgår antallet af aktiverede fordelt på målgrupper i juni måned i henholdsvis 2018 og i 2019.

	Antal aktiverede		Udvikling	
	Jun 2018	Jun 2019	Antal	Procent
Forsikrede ledige	1.062	782	-280	-26,4%
Kontanthjælp	924	692	-232	-25,1%
Uddannelseshjælp	1.201	1.120	-81	-6,7%
Revalidering	169	143	-26	-15,4%
Integrationsydelse	642	446	-196	-30,5%
Sygedagpenge	158	123	-35	-22,2%
Jobafklaringsforløb	108	99	-9	-8,3%
Ressourceforløb	309	288	-21	-6,8%
Ledighedsydelse	141	95	-46	-32,6%
I alt	4.714	3.788	-926	-19,6%

Kilde: Jobindsats.dk

Samlet set er der tale om en reduktion på 926 færre aktiverede svarende til en reduktion på godt 20%. Der er reduktion i antallet af aktiverede for alle målgrupper, men reduktionen er størst for forsikrede ledige og for modtagere af kontanthjælp, integrationsydelse og ledighedsydelse.

Ser man på brugen af aktiveringsredskaber er der følgende tal for antal aktiverede:

	Antal aktiverede		Udvikling	
	Juni 2018	Juni 2019	Antal	Procent
Vejledning og opkvalificering i alt	3.361	2.637	-724	-21,5%
Ansættelse med løntilskud i alt	260	197	-63	-24,2%
Virksomhedspraktik i alt	1.566	1.298	-268	-17,1%
I alt	5.187	4.132	-1.055	-20,3%

Kilde: Jobindsats.dk – Antal aktiverede er lidt større end ovenstående, da borgeren godt kan være i mere end ét tilbud i samme måned, som f.eks på et jobsøgningskursus og efterfølgende i virksomhedspraktik.

Der er sket en reduktion i brugen af alle tre hovedtyper af tilbud. Reduktionen er dog størst for vejledning- og opkvalificerende forløb, men der er ikke den store forskel. For jobparate ledige (forsikrede ledige og kontanthjælpsmodtagere) er jobsøgningsforløb blevet erstattet af flere jobsamtaler.

Samlet er antallet af borgere i en virksomhedsplacering (løntilskud og virksomhedspraktik) faldet med 331 borgere, hvilket svarer til en reduktion på 18,1%. Det er ikke i tråd med de oprindelige forventninger, idet det var forudsat, at en del af nedgangen i brugen af vejledende og opkvalificerende tilbud vil blive opvejet af flere virksomhedsplaceringer.

I den analyserapport af beskæftigelsesindsatsen, som Arbejdsmarkedskontor Midt-Nord har lavet for forvaltningen peges ligeledes på fald i brugen af virksomhedsrettede tilbud og at Aalborg Kommunes niveau for brugen af virksomhedsrettede tilbud ligger under niveauet på landsplan. Job- og Ydelsesafdelingen arbejder på en handlingsplan, som følge af anbefalingerne fra analyserapporten og forvaltningen vil derfor vende tilbage til Beskæftigelsesudvalget med en handlingsplan, hvor der peges på tiltag, som skal være med til at løfte niveauet for virksomhedsplaceringer.

Det skal nævnes, at trods fald i brugen af virksomhedsplaceringer, så ses en vækst af borgere, som er ansat i en virksomhed med ordinære timer i det som ofte betegnes som småjob. I nedenstående tabel fremgår antallet af borgere med ordinære timer sammenholdt med landstal:

	Antal med ordinære timer		Udvikling	
	Maj 2018	Maj 2019	Antal	Procent
Hele landet	10.407	9.631	-776	-7,5%
Aalborg	423	444	21	5,0%

Kilde: Jobindsats.dk

Aalborg Kommune har haft en vækst på 5,0%, mens der på landsplan har været et fald på næsten 8%.

Konsekvenser af besparelsen

I indstillingen til Beskæftigelsesudvalget omkring besparelsen på aktiveringsrammen i november måned 2018 pegede Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen på, at det ikke er muligt, at gennemføre en besparelse af denne størrelsesordenen uden, at det vil have en række konsekvenser for beskæftigelsesindsatsen overfor de ledige.

Og som det er fremgået tidligere i indstillingen, så er den samlede aktiveringsaktivitet gået ned og de ledige kommer generelt set i færre tilbud i kortere tid og der er nu løbende færre ledige i gang med et aktiveringstilbud.

En reduktion i aktiveringsindsatsen vil alt andet lige have betydning for den samlede beskæftigelses- og uddannelseseffekt og kan dermed medføre, at den enkelte ledige er længere tid på offentlig forsørgelse end hvis, der ikke var sket en besparelse. Det er dog ikke muligt, at lave en måling, som kan be- eller afkræfte denne umiddelbare vurdering også set i lyset af at besparelsen på aktiveringsområdet omhandler alle landets kommuner (i juni måned 2019 var der på landsplan samlet 52.946 fuldtidspersoner i aktivering, hvilket er en reduktion på ca. 9.000 fuldtidspersoner og ca. 15% i fht. samme tidspunkt i 2018).

I indstillingen pegede forvaltningen også på, at besparelsen ville få betydning for de forskellige aktører, som leverer aktiveringstilbud. Da der ikke er midler til at opretholde aktiveringsniveauet vil der alt andet lige skulle ske tilpasninger i antallet af aktiveringstilbud og dermed også nedlæggelser af stillinger hos de forskellige leverandører.

Job- og Ydelsesafdelingen har været i dialog med de væsentligste leverandører af aktiveringstilbud til Aalborg Kommune. På møderne er der orienteret om konsekvenserne af besparelsen og peget på det fremtidige behov for aktiveringstilbud. I en række tilfælde er samarbejdsaftaler opsagt uden at der er indgået nye, men det er dog ikke ensbetydende med, at der ikke længere er henvisning af borgere til leverandøren, men blot at det sker i et væsentligt mindre omfang end tidligere, så der ikke er behov for en egentlig samarbejdsaftale.

Besparelsen har også haft konsekvenser for Job- og Ydelsesafdelingens egen aktiveringsenhed, hvilket fremgår nedenstående.

Tilpasninger på Ressourcecenter Aalborg

Som følge af beslutningen om nedlæggelse af Haveprojektet og Serviceværkstedet og færre henvisninger af borgere til forløb i regi af RCA blev der i slutningen af 2018 gennemført en justering i aktiveringstilbuddene og en tilpasning i antallet af medarbejdere.

Da antallet af henvisninger af borgere til RCA fortsatte med at falde i 2019 blev der inden sommerferien foretaget endnu en tilpasning i antallet af aktiveringstilbud og antallet af medarbejdere. Samlet over de to tilpasninger er der reduceret med 40 medarbejdere ved afskedigelse. Derudover har der siden foråret 2018 været ansættelsesstop, så den samlede reduktion af medarbejdere er på ca. 50 medarbejdere. I forbindelse med afskedigelserne er der, i det omfang det har været muligt, gjort brug af Aalborg Kommunes regler om overtallige.

Aktuelt arbejdes der i RCA på en geografisk samling af tilbud på færre fysiske adresser, således at husleje- og bygningsudgifterne fremover kan reduceres.

Status på budget 2019 til aktivering

Efter tilpasningen af aktiveringsrammen er det samlede budget til aktivering på netto 238 mio. kr. i 2019.

I den seneste økonomivurdering baseret på syv måneders forbrug i 2019 er det Forvaltningens vurdering, at budgettet holder. Der kan dog blive tale om en mindre overskridelse, som følge af afløbsudgifter til afskedigede medarbejdere i RCA.

Vurdering af det nuværende aktiveringsniveau

I denne status er der redegjort for implementeringen af besparelsen på aktiveringsrammen, som mere eller mindre er forløbet som planlagt. Afslutningsvis gøres status på hvor Aalborg Kommune ligger henne aktiveringsmæssigt her medio 2019.

I nedenstående tabel er antallet af aktiverede omregnet til fuldtidspersoner og opgjort i fht. arbejdsstyrken.

	Antal fuldtidspersoner		Fuldtidsaktiverede i pct. af arbejdsstyrken 16-66 år	
	Jun 2018	Jun 2019	Jun 2018	Jun 2019
Hele landet	61.978	52.946	2,2	1,9
København	6.380	6.357	1,9	1,9
Aarhus	3.574	3.299	2,1	1,9
Aalborg	2.517	2.010	2,4	1,9
Odense	2.066	1.823	2,2	1,9
Esbjerg	1.202	923	2,2	1,7
Randers	1.101	976	2,4	2,1

Kilde: Jobindsats.dk

Der er fald i antal fuldtidspersoner i aktivering på såvel landsplan som hos de enkelte 6-byer. Blandt 6-byerne er der dog relativ stor forskel på reduktionen i aktiveringsomfanget.

I juni måned 2018 svarende aktiveringen i Aalborg Kommune til 2,4% af arbejdsstyrken, hvilket var over niveauet på landsplan og sammen med Randers Kommune det højeste niveau i 6-by regi.

I juni måned 2019 svarer aktiveringen i Aalborg Kommune til 1,9% af arbejdsstyrken, hvilket er på niveau med landsplan og på niveau med de fleste af 6-byerne. Esbjerg Kommune har et mindre aktiveringsomfang, mens Randers Kommune har et større aktiveringsomfang.